nieuws

Geen vooruitgang voor Vlaams grondwater

nieuws

In de periode 2016-2019 werd er geen vooruitgang geboekt voor de kwaliteit van het Vlaamse grondwater. Iets minder dan 20% van de meetpunten blijft kampen met overschrijding van de nitraatnorm.

12 OKTOBER 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 12 OKTOBER 2021 16:15

Lees meer over:
water
mest
europa

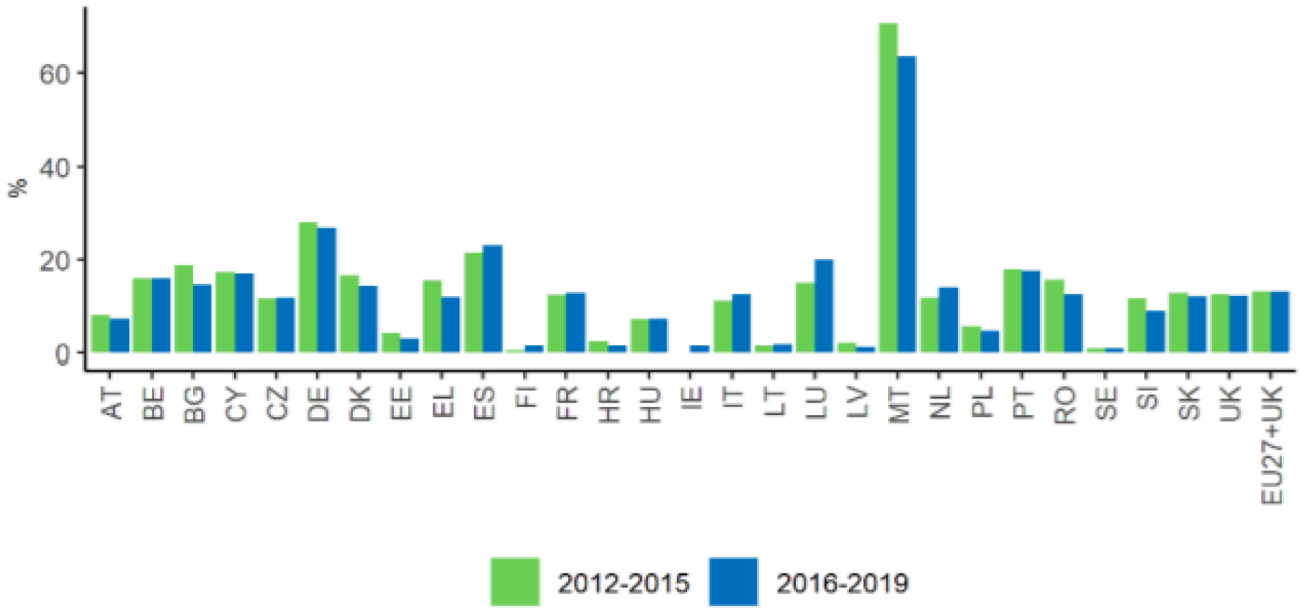

In 14,1 procent van de grondwatermeetpunten in de Europese Unie wordt nog steeds de voor drinkwater vastgestelde grenswaarde van 50 mg nitraat per liter overschreden, zo blijkt maandag uit een rapport van de Europese Commissie over de periode van 2016 tot 2019. Ook Vlaanderen blijft worstelen met de nitraatnorm.

De nitraatrichtlijn bestaat ondertussen 30 jaar en in het kader van de European Green Deal wil de Commissie extra maatregelen nemen om het overschot op de nutriëntenbalans tegen 2030 te halveren, maar ze dringt ook aan op meer nationale en regionale actie. De laatste tien jaar wordt er immers maar weinig vooruitgang meer geboekt.

Grondwater

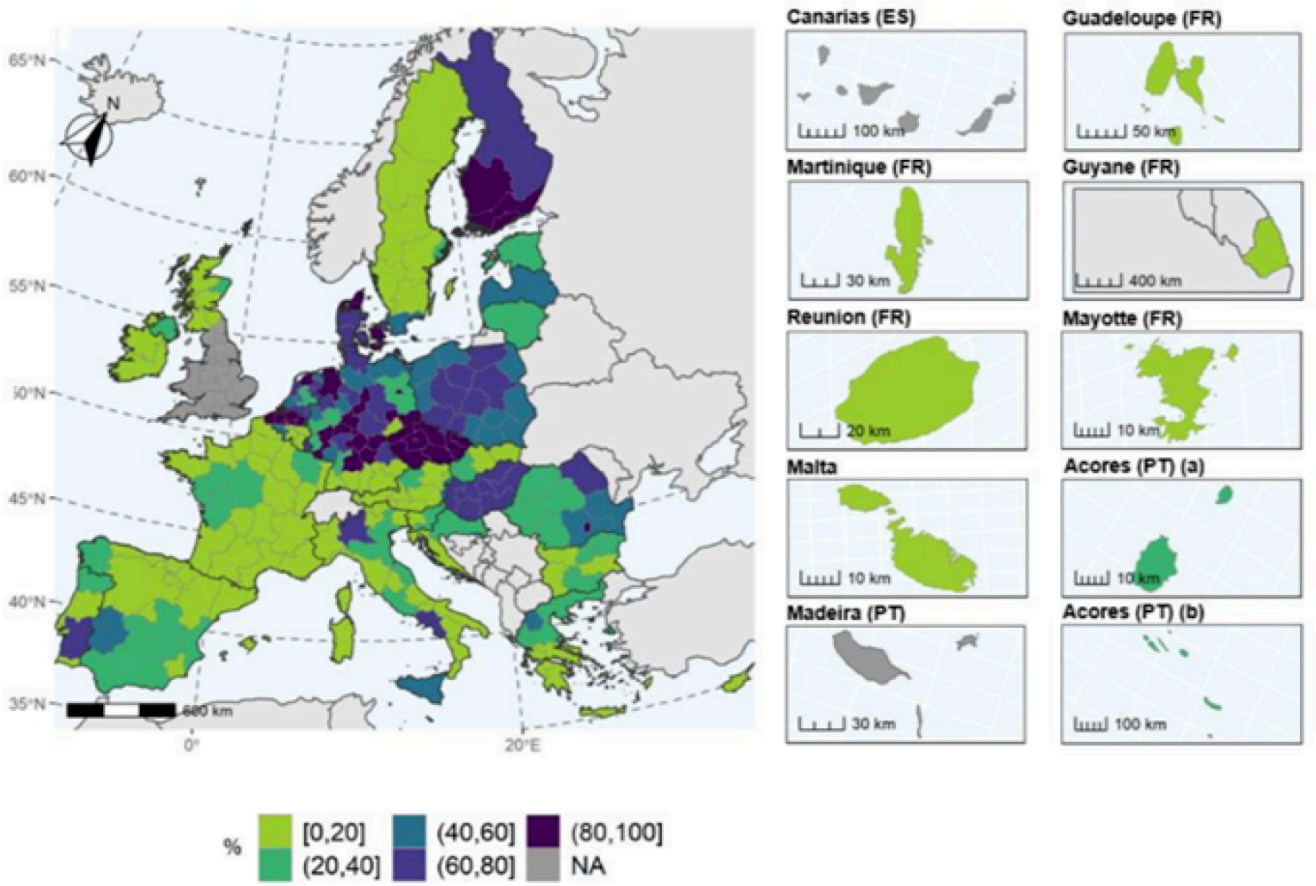
Vlaanderen zit traditioneel in een clubje met grote landbouwproducenten zoals Nederland, Duitsland, Denemarken, Ierland en Spanje, waar de waterkwaliteit ondermaats blijft. Dat Vlaanderen na Nederland de hoogste veebezetting per hectare van de EU heeft, is daar niet vreemd aan. Op vlak van de gemiddelden in het grondwater over een heel jaar, doen Vlaanderen (maar ook Nederland) het iets beter. Op vlak van de overschrijdingen zijn er problemen in een kleine 20% van de meetstations en dat cijfer blijft stabiel ten opzichte van de vorige rapportageperiode. Alleen Duitsland, Spanje en Malta doen slechter.

Figuur 1: percentage grondwaterstations met meer dan 50 mg nitraten per liter.

Oppervlaktewater

Op vlak van oppervlaktewater zijn de overschrijdingen traditioneel gezien nog groter. Bij de overgrote meerderheid van de meetpunten zit het oppervlaktewater in een eutrofe toestand. Eutrofiëring veroorzaakt zuurstofverlies als gevolg van algenbloei met gevolgen voor zoetwater- en mariene ecosystemen. In Vlaanderen zijn de rivieren en de overgangswateren er het slechtste aan toe, voor de mariene wateren en de kustwateren doen we het beter dan de andere probleemleerlingen zoals Denemarken, Nederland en Duitsland. Over de gehele EU is 81 procent van de mariene wateren, 31 procent van de kustwateren, 36 procent van de rivieren en 32 procent van de meren eutroof.

Figuur 4: percentage oppervlaktewaterstations (alle categorieën) in eutrofe toestand op NUTS2-niveau, voor de verslagperiode 2016-2019.

Klimaatverandering

De lidstaten merken vaak op dat het door de gevolgen van klimaatverandering moeilijk is om de toekomstige kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater te voorspellen. De onverwachte droge omstandigheden in Europa in 2018 en 2019 hebben geleid tot lagere opbrengsten van oogsten, maar ook tot een toename van de nutriëntenverontreiniging. De EU vraagt hiervoor meer aandacht in de actieprogramma's.

Ten slotte komen ook de derogaties aan bod; in Vlaanderen, Denemarken, Nederland en Ierland en in bepaalde delen van Italië wordt een uitzondering toegestaan op de algemene bemestingsregel van maximaal 170 kg stikstof per hectare. Over de voorwaarden om die afwijking toe te staan, startte de Europese Commissie een inbreukprocedure tegen Vlaanderen.

Laaghangend fruit

Dat de verbetering van de waterkwaliteit lijkt stilgevallen, betekent volgens de Commissie dat het laaghangend fruit reeds geplukt is en dat er nu meer vérstrekkende maatregelen nodig zijn om de positieve trend te verbeteren. "Sommige lidstaten moeten daarom dringend extra maatregelen nemen om de doelstellingen van de nitraatrichtlijn te verwezenlijken, met name België, Duitsland, Luxemburg, Nederland, Spanje en Tsjechië, die het verst verwijderd zijn van deze doelstellingen", schrijft het rapport.
De Commissie zal in 2022 een actieplan voor geïntegreerd nutriëntenbeheer opstellen, waarmee wordt voortgebouwd op het actieplan om de verontreiniging tot nul terug te brengen. Dit actieplan is bedoeld om nutriëntenverontreiniging bij de bron aan te pakken, te bepalen in welke mate de nutriëntenbelasting moet worden gereduceerd om de doelstellingen van de Europese Green Deal te behalen, de markten voor veilige en duurzame teruggewonnen nutriënten te stimuleren en de duurzaamheid van de veehouderij te vergroten.
Hoewel er geen termijn is voor het verwezenlijken van de doelstellingen inzake waterkwaliteit van de nitraatrichtlijn, moeten de doelstellingen van de kaderrichtlijn water betreffende een goede ecologische en chemische toestand uiterlijk in 2027 worden bereikt. "Het nitraatrapport bevestigt dat de nood hoog is in Vlaanderen om verder actie te ondernemen om vervuiling van het grond- en oppervlaktewater door nitraten, afkomstig van landbouwactiviteiten, te verminderen. We passen het huidige zesde Mestactieplan aan (MAP6+) en bereiden MAP7 voor om uiterlijk in 2027 een goede waterkwaliteit te bereiken", reageert Leen Van Den Bergh van de VLM.

Bron: Eigen berichtgeving / Belga

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada